

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม Behaviors in accessing Social Media of Rajabhat Maha Sarakham University Students.

สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี

Suchalak Thamaduengsri

อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Lecturer from the Faculty of Education Rajabhat Maha sarakham University

Corresponding Author Email: suchaluk@hotmail.com

Received: 9 February 2021

Revised: 15 March 2021

Accepted: 24 March 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 2. เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 3. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 386 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ในสถิติการวิจัยเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน (ร้อยละ 79.6) ระยะเวลาในการใช้แต่ละครั้ง 3 ชั่วโมงขึ้นไป (ร้อยละ 38.3) และมักใช้ในช่วงกลางคืน (ร้อยละ 58.7) เข้าใช้จากที่บ้านหรือหอพัก (ร้อยละ 94.4) นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 97.4) นิยมใช้เฟซบุ๊กมากที่สุด (ร้อยละ 61.7) รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์จากการแนะนำของเพื่อนหรือแฟน (ร้อยละ 80) มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อพูดคุยติดต่อสื่อสาร (ร้อยละ 27.9) และใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหาด้านความบันเทิง (ร้อยละ 28.6) 2) นักศึกษาได้รับผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้านการเรียน ด้านครอบครัว ด้านสังคมและด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 3.27$) และ 3) การเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จำแนกตามเพศของนักศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง และการได้รับทุนการศึกษา พบว่า ได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า ได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านครอบครัวแตกต่างกัน ($\text{Sig}=0.03$) จำแนกตามคณะที่ศึกษาพบว่าได้รับผลกระทบด้านด้านอารมณ์และด้านสังคมแตกต่างกัน ($\text{Sig}=0.03$) จำแนกตามประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ได้รับผลกระทบรวมทุกด้านแตกต่างกัน ($\text{Sig}=0.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: เครือข่ายสังคมออนไลน์, พฤติกรรม, นักศึกษา

Abstract

The purposes of this study were 1. to study behaviors in accessing social media of Rajabhat Maha Sarakham university students, 2. to study the impact of social media access, and 3. to compare the impact of social media access on an individual. The study was conducted in a Quantitative Research, and the instrument was a questionnaire. Randomized by the accidental sampling method, the samples were 386 Rajabhat Maha Sarakham University students during the 2019 academic year. The statistics were percentage, mean score, standard deviation, and one-way ANOVA. The results of the study 1) indicate that 79.6 % of students access social media

more than once a day; most of the participants (38.3%) access the media longer than 3 hours; most of them access social media at night (58.7%) they access the media at home or dormitory (98.4%) smartphones are used as accessing devices (97.4) Facebook is the most popular platform (61.7%) friends, boyfriends, and girlfriends recommendations made most of the participants join social media (80) communication is reported to be the main purpose of the access (27.9) entertainment is the main content the participants access on social media (28.6%). 2) The students were affected by social media at an average level in terms of education, family, society, and emotion ($\bar{X} = 3.27$). 3) There were no significant differences between the impacts of social media on students of different genders, parents' incomes, and educational funds. However, there was a significant difference between the impact of social media on students with different years of study in terms of their family ($p=0.03$). A significant difference between the impact of social media on students in different faculties in terms of society was found ($p=0.03$). Lastly, there was a significant difference between the impact of social media on students with different social media experiences in all aspects of the study at a statistical level of 0.05.

Keywords: Social media, Behaviors, Students

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์และการสื่อสารมีความทันสมัยมากขึ้น การรับรู้ข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้สื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในทั้งในชีวิตประจำวันและในวงการศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็น Facebook, LINE Application, Myspace, Hi 5, Twitter, Instagram เนื่องจากสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีอุปกรณ์ที่สำคัญที่เป็น Mobile Devices ต่าง ๆ เช่น Smart Phone, Tablet ซึ่งปัจจุบันเป็นมากกว่าอุปกรณ์หรือโทรศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพียงอย่างเดียว (ณัฐจิตต์ บุราณทวีคุณ, 2558, น.3) เครือข่ายสังคมออนไลน์มักปรากฏให้เห็นในลักษณะของการนำมาใช้เพื่อดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันเป็นเครือข่ายเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน แลกเปลี่ยนแบ่งปันทรัพยากร ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ สถิติการใช้สื่อสังคมออนไลน์จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประมาณ ร้อยละ 40 ของประชากรโลก และอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประมาณร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 33 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2559 จนถึงเดือน ธันวาคม 2562 และพบว่าประเทศไทยมีสัดส่วนของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562) เครือข่ายสังคมออนไลน์จึงเป็นสื่อที่เป็นที่นิยมและมีคนใช้เป็นจำนวนมากทำให้เกิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ใหม่ ๆ เข้ามาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยสื่อสังคมออนไลน์ที่คนไทยนิยมกันมากที่สุด 5 อันดับแรก (Ad addicted, 2020, เว็บไซต์) ได้แก่ Facebook (ร้อยละ 94) YouTube (ร้อยละ 94) LINE (ร้อยละ 85) FB messenger (ร้อยละ 76) และ Instagram (ร้อยละ 65) นอกจากนี้ยังมีสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ ที่ได้รับความนิยม มากกว่าครึ่ง ได้แก่ Twitter (ร้อยละ 55) กระแสนิยมในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามาเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ชีวิตของแต่ละคนไม่มากนักน้อย มีบทบาทในชีวิตมากขึ้นไม่ว่าเป็นวัยรุ่น อย่างนักเรียน นักศึกษา ซึ่งได้รับอิทธิพลมากที่สุดที่เรียกว่าขาดสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นตอนกิน เที่ยว นอน ทุกเวลาจะต้องมีการนำเสนอการใช้ชีวิตให้คนอื่น ๆ ได้รับทราบ และยังพบว่ามีคนหลายช่วงอายุที่ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่นกลุ่ม Gen-Z คือ ใช้เพื่อเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ผ่านเกมออนไลน์ กลุ่ม Gen-Y และ Gen-D (Digital) ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนและเพื่อความบันเทิง กลุ่ม Gen-X ผู้ใหญ่วัยทำงานที่ใช้สำหรับการค้นคว้า หรือใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน อย่างการสื่อสารการตลาด เป็นต้น (สรุปสถิติผู้ใช้ Social Media, 2559, เว็บไซต์)

บทบาทของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เริ่มขยายใหญ่ตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนหนึ่งมีผลมาจากนโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ตขึ้นอย่างแพร่หลายมีผลทำให้ปัจจุบันเด็กและวัยรุ่นมีช่องทางที่จะก้าวเข้าสู่โลกออนไลน์ได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะวัยรุ่นในช่วงอายุ 17-22 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีทักษะการเข้ามาบ้างแล้วในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงเมื่อได้รับการเรียนรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ทำให้การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารรวมไปถึงการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างสะดวกมากขึ้น อีกทั้งความหลากหลายของเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เป็นสิ่งหนึ่งที่ดึงดูดความสนใจของนักศึกษาส่งผลให้นักศึกษามีความต้องการเข้าถึงโลกออนไลน์ เข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์สูงขึ้น (ปณิตตา อินทรักษา, 2563, น.361-363) เครือข่ายสังคมออนไลน์จึงเปรียบเสมือนเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ที่ช่วยให้นักเรียน นักศึกษา มีการเชื่อมโยงกับ สังคมโลกและเป็นช่องทางที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะทางสังคม รวมทั้งการใช้ชีวิตประจำวันให้เกิดประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลได้ แต่อย่างไรก็ตามในโลกของสังคมออนไลน์ก็มีทั้งสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นความเสี่ยง หากมีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์มากเกินไป หรือใช้งานในทางที่เป็นความเสี่ยง ก็อาจส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน เพราะฉะนั้นจึงควรมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเข้าใจ รู้เท่าทันสื่อ และนำไปพัฒนาในทางที่เหมาะสม (เขาวลิต ศรีเสริมและลักขณา ขอบเสียง, 2563, น. 366-367)

ดังนั้น จากความสำคัญและความจำเป็นของปัญหาที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อจะเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางให้กับเข้าใจถึงพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และการนำไปพัฒนาใช้ในแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รวมทั้งสิ้น 10,975 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 386 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ และตอนที่ 4 ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตลอดจนผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงคกับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.75–1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.28–0.80 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.86

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในช่วงสอนของรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้เกิดการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม 2561 ได้ แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 380 ฉบับ จาก 386 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.44 จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์และสรุปผล 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ SPSS

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การทดสอบค่าที (t- test) และการทดสอบค่าเอฟ (F- test)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 380 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 79.47 และเพศชายจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.53 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 28.1) สังกัดคณะครุศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 43.4) อีกทั้งมีประสบการณ์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในระยะเวลา 6-10 ปี (ร้อยละ 60.7) ผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 43.9) และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักศึกษาที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา (ร้อยละ 70) ตามลำดับ

และผลของการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.1 ความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์พบว่า มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 79.6) รองลงมาคือ 2-3 วันต่อครั้ง (ร้อยละ 15.3) และมีความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมจำนวนน้อยที่สุดคือวันละ 1 ครั้ง และสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 2.6)

1.2 ระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในแต่ละครั้งพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 3 ชั่วโมงขึ้นไป (ร้อยละ 38.3) รองลงมาคือ 1-2 ชั่วโมง (ร้อยละ 3.27) และใช้เวลาน้อยกว่า 1 ชั่วโมง มีจำนวนน้อยที่สุด (เป็นร้อยละ 11.7)

1.3 ช่วงเวลาในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลา กลางคืน (19.00-24.00 น.) (ร้อยละ 58.7) รองลงมาคือช่วงกลางวัน (11.00-16.00 น.) (ร้อยละ 18.9) และในช่วงหลังเที่ยงคืน (00.00-05.00 น.) มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04)

1.4 สถานที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า นักศึกษาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากที่บ้านหรือหอพักมากที่สุด (ร้อยละ 94.4) รองลงมาคือใช้ที่มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 4.6) และที่ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 1)

1.5 อุปกรณ์ในการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า นักศึกษาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากโทรศัพท์มือถือหรือ สมาร์ทโฟนมากที่สุด (ร้อยละ 97.4) รองลงมาคือคอมพิวเตอร์พกพา (NoteBook) (ร้อยละ 2.6)

1.6 เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นักศึกษานิยมใช้บริการ พบว่า นักศึกษานิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook มาก ที่สุด (ร้อยละ 26.4) รองลงมาคือ Youtube (ร้อยละ 24.7) และใช้ MySpace และ Multiply (ร้อยละ 0.1)

1.7 เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นักศึกษานิยมใช้บริการมากที่สุดคือ Facebook (ร้อยละ 61.7) รองลงมาคือ Youtube (ร้อยละ 23.5) และใช้ Twitter จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.6)

1.8 การตกแต่งหน้าตาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา (เช่น พื้นหลัง หรืออิม) พบว่ามีการตกแต่งหน้าตาเครือข่าย สังคมออนไลน์บ้างแต่ไม่มาก (ร้อยละ 59.7) รองลงมาคือไม่ตกแต่ง (ร้อยละ 34.7) และชอบตกแต่งมาก มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.6)

1.9 การเปลี่ยนภาพประจำตัว (Profile) บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา พบว่า มีการเปลี่ยนภาพประจำตัว (Profile) นานๆครั้ง (ร้อยละ 91.8) รองลงมาคือเปลี่ยนบ่อย (ร้อยละ 5.6) และไม่เปลี่ยนเลย เป็นจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.6)

2. เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นักศึกษารู้จักเครือข่าย สังคมออนไลน์จากการแนะนำของเพื่อนหรือแฟนมากที่สุด (ร้อยละ 80.52) รองลงมาคือ จากอาจารย์แนะนำ และอื่น ๆ ได้แก่ เรียนรู้ด้วยตนเอง และจากสื่อโทรทัศน์ในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 7.64) และรู้จักจากการแนะนำของผู้ปกครองและญาติ น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.1) วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาพบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์เพื่อพูดคุยติดต่อดังสารมากที่สุด (ร้อยละ 27.9) รองลงมาคือเพื่อความบันเทิง (ร้อยละ 21.7) และเพื่อซื้อขายสินค้า ออนไลน์น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.7) เนื้อหาของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ให้บริการ พบว่านักศึกษาเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ มีเนื้อหา ด้านความบันเทิงมากที่สุด (ร้อยละ 28.6) รองลงมาคือเนื้อหาด้านการสื่อสาร (ร้อยละ 24.7) และเนื้อหาด้านธุรกิจ มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 3) และผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นักศึกษามีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.58) โดยมีความคิดเห็นว่าการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีผลกระทบในด้านการเรียน ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.60) ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.59) และด้านสังคม ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.88) ในระดับปานกลางตามลำดับ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านอารมณ์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

3. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้งด้านการเรียน ด้านครอบครัว ด้านสังคมและด้านอารมณ์ไม่แตกต่างกัน 2) จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่านักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ และด้านสังคมไม่แตกต่างกัน แต่มีผลกระทบด้านครอบครัวแตกต่างกัน ($Sig=0.03$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่านักศึกษาที่สังกัดคณะต่างกันมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสังกัดคณะต่างกันมีผลกระทบด้านการเรียนและด้านครอบครัวไม่แตกต่างกัน แต่มีผลกระทบด้านอารมณ์ และด้านสังคมแตกต่างกัน ($Sig=0.02$ และ 0.01 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 5) จำแนกตามประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกัน มีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์รวมทุกด้านแตกต่างกัน ($Sig=0.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกัน มีผลกระทบด้านครอบครัว ด้านอารมณ์ และด้านสังคมไม่แตกต่างกัน แต่มีผลกระทบด้านการเรียนและแตกต่างกัน ($Sig=0.002$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 6) จำแนกตามการได้รับทุนการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.20 นักศึกษาที่ไม่ได้รับทุนการศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.13 ค่าสถิติ t ที่ใช้ในการเปรียบเทียบคำนวณได้เท่ากับ -1.10 ($Sig=0.27$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า นักศึกษามีการใช้เข้าเครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ในแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ชั่วโมงขึ้นไป และมักใช้ในช่วงกลางคืน เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากที่บ้านหรือหอพัก โดยมักเข้าใช้จากโทรศัพท์มือถือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ เฟซบุ๊ก (Facebook) มีการตกแต่งหน้าตาของเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Theme) บ้างแต่ไม่มาก และมีการเปลี่ยนภาพประจำตัว (Profile) แบบนาน ๆ ครั้ง

2. เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นักศึกษามีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$, $S.D.=0.58$) โดยมีความคิดเห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์มีผลกระทบในด้านการเรียน ($\bar{X}=3.72$, $S.D.=0.60$) ด้านครอบครัว ($\bar{X}=3.37$, $S.D.=0.59$) และด้านสังคม ($\bar{X}=3.07$, $S.D.=0.88$) ในระดับปานกลางตามลำดับ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านอารมณ์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.91$, $S.D.=0.98$) ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า การเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จำแนกตามเพศของนักศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง และการได้รับทุนการศึกษา พบว่า ได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามระดับชั้นปีพบว่าได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านครอบครัวแตกต่างกัน ($Sig=0.03$) จำแนกตามคณะที่ศึกษาพบว่าได้รับผลกระทบด้านอารมณ์และด้านสังคมแตกต่างกัน ($Sig=0.03$) จำแนกตาม

ประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ได้รับผลกระทบรวมทุกด้านแตกต่างกัน (Sig=0.01) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่านักศึกษาที่มีความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน โดยมีระยะเวลาในการใช้ แต่ละครั้ง 3 ชั่วโมงขึ้นไป และมักใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงกลางคืน โดยเข้าใช้จากที่บ้านหรือหอพักมากที่สุด ทั้งนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากโทรศัพท์มือถือ (Smart phone) โดยมีความนิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก (Facebook) และเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก (Facebook) มากที่สุด ทั้งนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีการตกแต่งหน้าตาของเครือข่ายสังคมออนไลน์ (เช่น พื้นหลัง หรืออิม) บ้างแต่ไม่มาก รวมไปถึงมีการเปลี่ยนภาพประจำตัว (Profile) แบบนานๆครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลธิชา จัณญม (2557, บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่บ้านตัวเอง มีประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ 1-3 ปี และช่วงเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์คือช่วงกลางคืน (18.00-00.00 น.) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกันตภณ ภูมิภมร และวลัยพร รัตนเศรษฐ (2553, บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าพนักงานมีประสบการณ์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 5 ปีขึ้นไป มีความถี่ในการใช้โดยเปิดใช้ตลอดเวลา ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าเนื่องจากนักศึกษาอยู่ในช่วงของการเป็นวัยรุ่นทำให้มีความสนใจต่อข่าวสารใหม่ๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีความสนใจในสิ่งรอบตัว และยินยอมให้สื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน จะเห็นได้จากการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้งในแต่ละวัน และแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาในการเข้าถึงนาน รวมไปถึงมักใช้สื่อสังคมออนไลน์ในช่วงกลางคืน อาจเพื่อการพักผ่อนหรือเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการศึกษา โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก (Facebook) จะได้รับความนิยมในการเข้าใช้ ทั้งนี้ นักศึกษาอาจมีการเปลี่ยนพื้นหลังหรือเปลี่ยนภาพประจำตัวบ้างเพื่อให้สื่อสังคมออนไลน์มีความสวยงาม

2. พฤติกรรมที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์จากการแนะนำของเพื่อนหรือแฟน มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพูดคุยติดต่อดูสาร และนักศึกษาส่วนใหญ่มักใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหาด้านความบันเทิง ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยหลายเรื่องมักจะพบว่าผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นวัยรุ่น ส่วนใหญ่เรียนรู้การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากเพื่อน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะช่วงวัยของนักศึกษาที่มีความสนิทสนมและให้ความเชื่อถือไว้วางใจเพื่อนในวัยเดียวกัน ทำให้เกิดการสื่อสารต่อกันอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล (2560, น.53) พบว่า เมื่อรู้สึกโดดเดี่ยวหรืออยู่คนเดียว นักเรียนมักจะใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อหาเพื่อนคุยหรือติดตามข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเรื่องราวที่มักจะสนทนาสื่อสารมักเป็นเรื่องความบันเทิง เนื่องจากอยู่ในความสนใจของสังคมทั่วไป อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนภัสกร กรวยสวัสดิ์ (2553, น.81) ที่พบว่าผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้รับความเพลิดเพลินในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหาด้านบันเทิง รวมไปถึงได้รับประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อดูสารทั้งกับเพื่อนใหม่และเพื่อนเก่า

3. การเปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1. ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่านักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีผลกระทบในด้านการเรียนทั้งการใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ประกอบการศึกษา ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านครอบครัวนักศึกษามีความคิดเห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้เกิดการสื่อสารกับ

ญาติพี่น้องมากขึ้น มีความใกล้ชิดในครอบครัวมากขึ้นอาจสืบเนื่องมาจากการใช้ฟังก์ชันการสร้างกลุ่มของเครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละชนิด เช่น กลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook Group) กลุ่มไลน์ (Line Group) ที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความแน่นแฟ้นมากขึ้น ในส่วนผลกระทบด้านสังคมนั้นพบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้ได้มิตรภาพใหม่ๆมากขึ้น นักศึกษากล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันนักศึกษาเห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนในเครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่าเพื่อนรอบตัวอาจเป็นเพราะเน้นการติดต่อสื่อสารผ่านตัวอักษร ซึ่งได้ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางความคิดก่อนที่จะส่งสารออกไปมากกว่าการสื่อสารแบบเผชิญหน้า จึงไม่ค่อยมีปัญหาในความสัมพันธ์ นอกจากนี้ นักศึกษาเห็นว่าการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีผลกระทบด้านอารมณ์คือมีความรู้สึกหงุดหงิดหากถูกจำกัดการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ รู้สึกหดหู่ กระทบกระว้างใจ หากไม่ได้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นระยะเวลานาน และรู้สึกหงุดหงิดเมื่อมีผู้รบกวนขณะที่กำลังใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และมีกระบายอารมณ์ผ่านตัวอักษรในเครือข่ายสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ (2554, บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียน-นักศึกษามีความคิดเห็นต่อผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียน-นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิง ด้านการสื่อสารและภาพรวมแตกต่างกัน และการศึกษาของชลธิชา จุ้ยฉนวน (2557, บทคัดย่อ) พบว่าผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับน้อย และนักเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านครอบครัว การเรียน สุขภาพและสังคมแตกต่างกันจะมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ ของนักศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง และการได้รับทุนการศึกษาในภาพรวมพบว่าได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามระดับชั้นปีพบว่าได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านครอบครัวแตกต่างกัน ($Sig=0.03$) โดยในงานวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปี ที่ 1 ซึ่งเป็นนักศึกษาใหม่ เพิ่งเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ทำให้การติดต่อกับผู้ปกครองหรือญาติๆมากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่น จึงส่งผลให้ได้รับผลกระทบด้านครอบครัวมากกว่าชั้นปีอื่น ๆ และเมื่อจำแนกตามคณะที่ศึกษาพบว่าได้รับผลกระทบด้านอารมณ์และด้านสังคมแตกต่างกัน ($Sig=0.03$) ซึ่งอาจจะมาจากการที่นักศึกษามีความรู้ ความสามารถและความถนัดในแต่ละสาขาวิชาที่ไม่เหมือนกัน จึงส่งผลให้ได้รับผลกระทบแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Erikson (1968) อ้างถึงในดวงรัตน์ เหลืออ่อน และคนอื่น ๆ (2561, น.42) ที่ว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มนุษย์พยายามค้นหาความต้องการที่แท้จริง เรียน รู้บทบาทหน้าที่และพัฒนาความสามารถเฉพาะตน เพื่อที่จะวางแผนชีวิตต่อไปในอนาคต ซึ่งถ้าในวัยนี้วัยรุ่นประสบความสำเร็จในการค้นหาเอกลักษณ์ ของตัวเอง ก็จะส่งผลให้วัยรุ่นเข้าใจในบทบาทหน้าที่และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักความสามารถของตนเอง รวมทั้งมีการวางแผนชีวิตที่เหมาะสม และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่าได้รับผลกระทบรวมทุกด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกันตณ ภูมิภมร และวลัยพร รัตนเศรษฐ (2553, บทคัดย่อ) ที่พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกันมีประสิทธิภาพในการทำงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรนำผลการวิจัยไปต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษา

1.2 ควรนำผลการวิจัยไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาในยุค New Normal
- 2.2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในฐานะเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่สนับสนุนทุนวิจัย (งบรายได้) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และขอขอบพระคุณวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ให้ออกโอกาสและความไว้วางใจในการนำเสนอบทความวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กันตภณ ภูมิภมร และวไลยพร รัตนเศรษฐ. (2553). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทลิสซิ่งกสิกรไทย สำนักงานพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชลธิชา จัณญาม และนพพร จันทนาชู. (2558). พฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย. *Veridian E-Journal, Slipakorn University* (ฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ), 8(3), น.84-95.
- ณัฐจิตต์ บุราณทวีคุณ. (2558). *แกะรอยข้อปึงออนไลน์*. กรุงเทพฯ: Marketeer.
- ดวงรัตน์ เหลืองอ่อน และคนอื่นๆ. (2561). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดชลบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 41(1), น.31-44.
- ทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ, เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และไพฑูรย์ พิมพ์ดี. (2558). การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคจุฬารักษ์ (ลาดขวาง). *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 14 (2), น. 305-311.
- นภัสกร กรวยสวัสดิ์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 28(3), น.81-88.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณิตตา อินทรักษา. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(4), น.357-365.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- หยาดพิรุณ ศุภการสกุล. (2560). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(2), น.53-71.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). *การสำรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries22.html>
- Ad addiction. (2563). *Digital Thailand 2020: สรุป 30 สถิติดิจิทัลของคนไทย ประจำปี 2020 ฉบับรวมครบจบในที่เดียว*. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://adaddicth.com/knowledge/digital-thailand-2020>